

Geo-Ekonomia Gazu w Europie: Inwestycje Strategiczne USA

Anna Mikulska
am75@rice.edu
Rice University's Baker Institute
7 Maj 2018

Europe's dependency on Russian gas

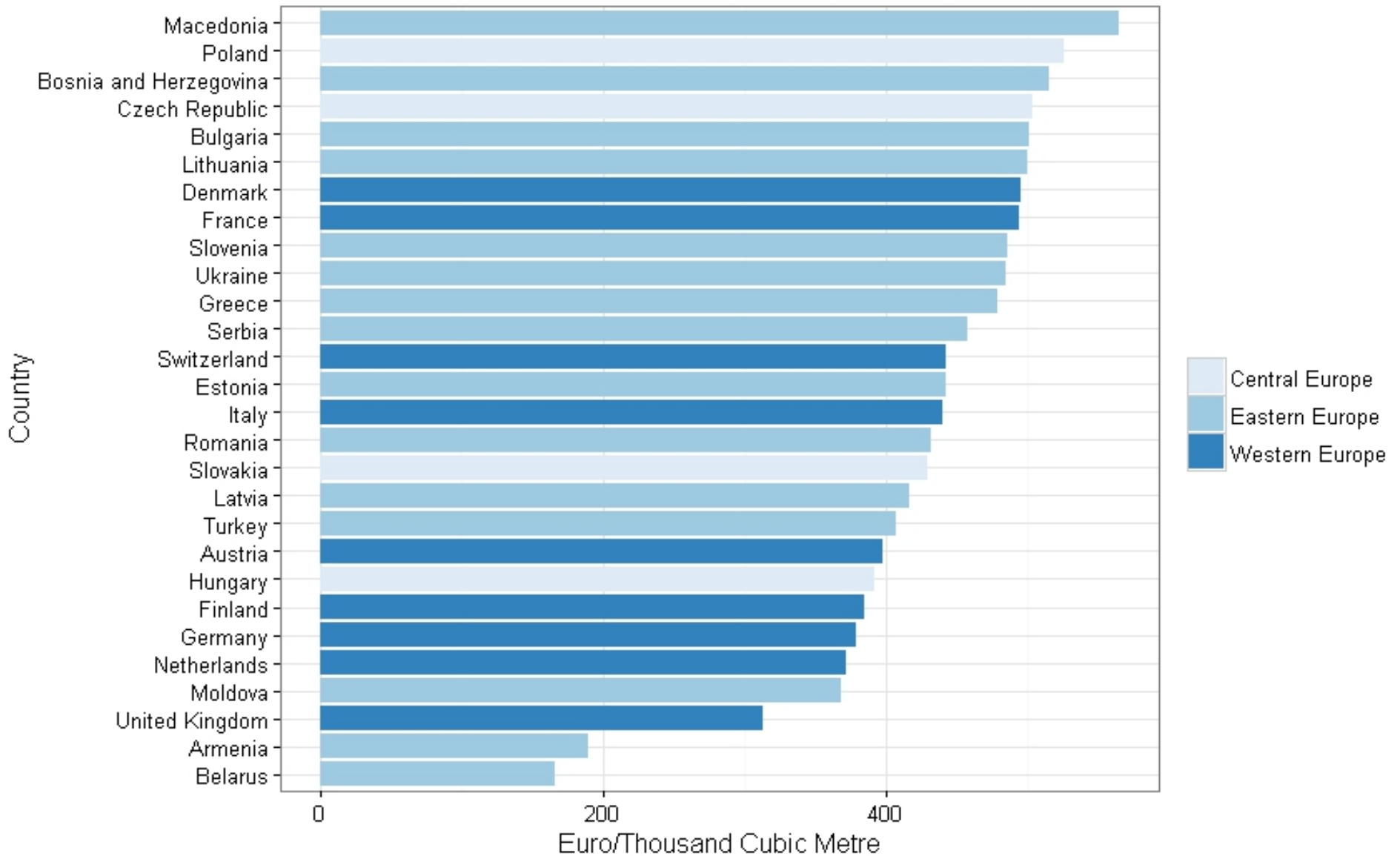
Russian gas in total gas supply

Country	Supply from Russia (in ..)	Total (in TWhs)	Dependency Rate
Austria	42.2	83.5	50.54%
Bulgaria	24.0	27.5	87.27%
Croatia	0.0	26.1	0.00%
Cyprus	0.0	0.0	0.00%
Czech Rep.	51.6	77.4	66.67%
Denmark	0.0	31.1	0.00%
Estonia	5.5	5.5	100.00%
France	62.3	421.3	14.79%
Germany	402.9	824.6	48.86%
Greece	18.4	31.7	58.04%
Hungary	101.4	92.1	110.10%
Ireland	0.0	47.9	0.00%
Italy	255.4	655.2	38.98%
Latvia	13.4	13.4	100.00%
Lithuania	26.4	26.9	98.14%
Malta	0.0	0.0	0.00%
Netherlands	32.0	375.6	8.52%
Poland	95.1	172.8	55.03%
Portugal	0.0	45.3	0.00%
Romania	9.5	127.6	7.45%
Slovakia	46.9	46.7	100.43%
Slovenia	4.8	6.8	70.59%
Spain	0.0	301.4	0.00%
Sweden	0.0	9.7	0.00%
UK	0.0	773.1	0.00%

Zakres i
Zróznicowanie
Stopnia Zależności od
Rosyjskich Dostaw
Gazu Wśród Krajów
Europejskich

Average Price Paid to Gazprom by Country in 2013

Geo-Ekonomia: Definicja i Zadania

- Definicja: **użycie instrumentów ekonomicznych do osiągnięcia celów geopolitycznych** (Blackwill and Harris, 2016)
- **Inwestycje rządu Stanów Zjednoczonych** w infrastrukturę gazową jako środek na zróżnicowanie dostawców gazu i wsparcie **bezpieczeństwa** narodowego (energetycznego, ale i nie tylko) w Europie
- Rozwiązanie dwóch kwestii:
  - Braku motywacji dla inwestycji prywatnych w infrastrukturę, której zadaniem są szeroko zakreślone kwestie bezpieczeństwa narodowego czy EU
  - Problem motywacji krajów Unii co do liberalizacji rynku gazu

Strefa Priorytetowa No. 1

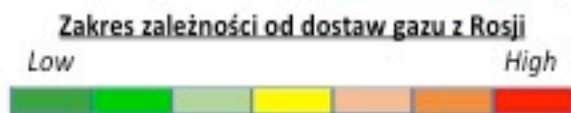
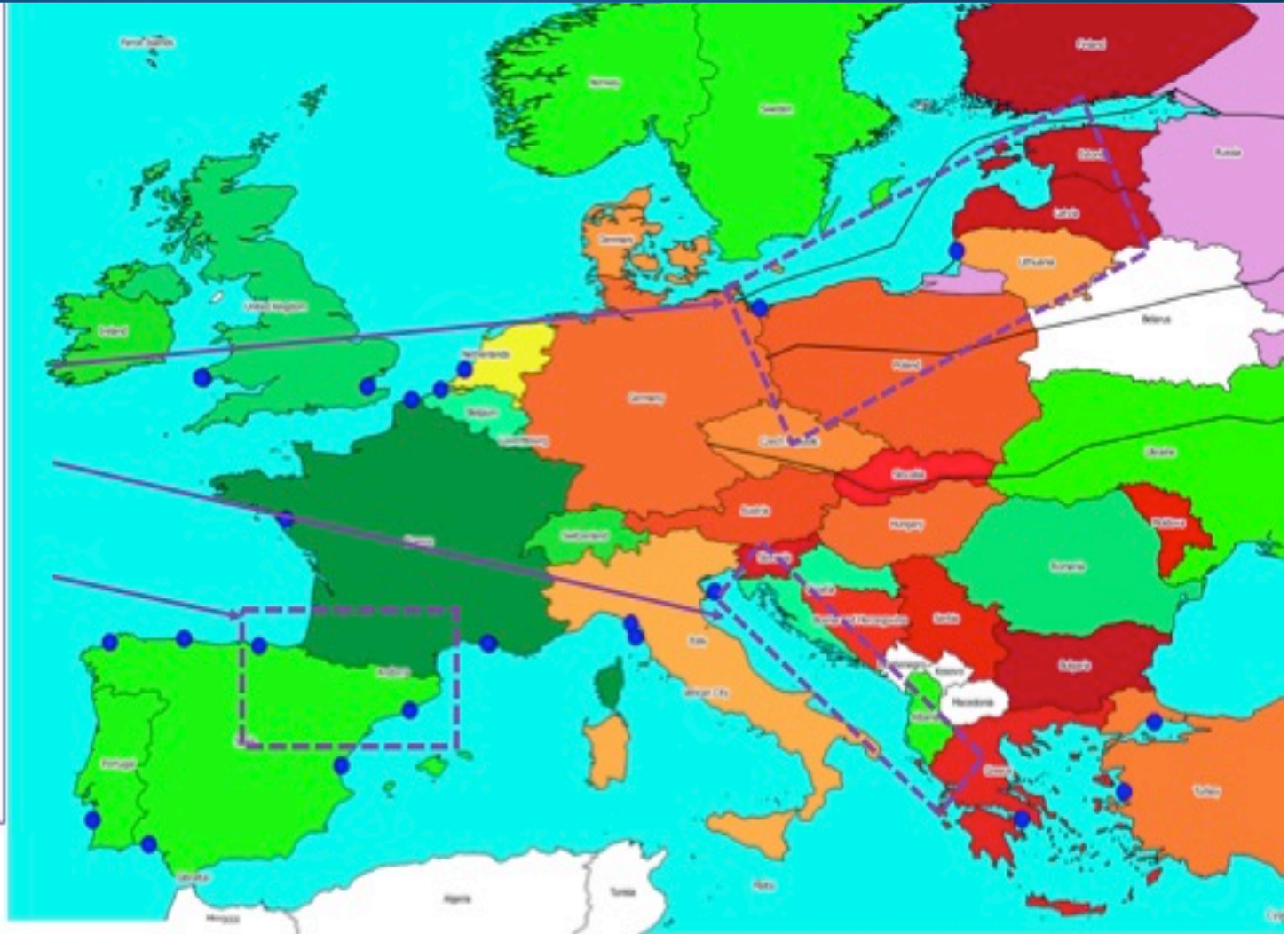
Zwiększenie zdolności importowej LNG na Morzu Bałtyckim i poprawa połączeń rurociągów, w tym północ-południe między Polską a sąsiadami

Strefa Priorytetowa No. 2

Poprawa łączności między Hiszpanią a resztą Europy

Strefa Priorytetowa No. 3

Zwiększenie możliwości importowych LNG na Morzu Adriatyckim i poprawa lokalnych połączeń dostarczających gaz na Bałkany I do Grecji

Niebieskie punkty wskazują istniejące terminale LNG

Geo-Ekonomia : Cele

- Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia
- Promocja liberalizacji rynku (rynków) gazu w Europie
- Rosja jako **“zwyczajny” dostawca gazu**; bez możliwości wykorzystania dostaw gazu jako **elementu przymusu** w polityce zagranicznej, w szczególności co do krajów Europy Centralnej i Wschodniej

Obecne Zaangażowanie USA w Europie

- Obecność wojsk
- Sankcje
- Promowanie liberalizacji i dywersyfikacji rynku gazu:
  - Departament Stanu, Biuro d/s Zasobów Energii
  - Finansowanie studiów wykonalności inwestycji nowych tras dostaw gazu, np. \$1 milion dla studium rumuńskiej części konektora Bułgaria-Rumunia-Węgry-Austria

Proponowane Inwestycje Strategiczne USA: Warunki

- Przyływ kapitału uzależniony od postępów w liberalizacji rynku gazu
- Inwestycje neutralne co do pochodzenia gazu (“molecule indifferent”)
- Projekty muszą mieć na celu połączenie z sieciami rurociągów zdolnymi do umożliwienia wolnego przepływu gazu na terenie całej Europy.

Inwestycje Strategiczne: Realizacja

- Przykładowe typy inwestycji: “pożyczka bezzwrotna,” finansowanie bezpośrednie, “zapewnienie zysku,” kredyty preferencyjne
- Przykładowe kryteria oceny:
  - Uwolnienie cen
  - “Unbundling” produkcji, przechowywania i przesyłu gazu,
  - Podział przepustowości rurociągu oparty na warunkach rynkowych
  - Oparty o zasady niedyskryminacji dostęp stron trzecich do przesyłu gazu;
  - Wskaźniki obrotu handlowego w hubach gazowych związanych z krajem przesyłu/odbioru gazu

Efekty

Niekonwencjonalna, krótko-terminowa inicjatywa ale z długoterminowymi korzyściami wynikającymi z liberalizacji i dywersyfikacji rynku

- Wspiera Europe w kwestii bezpieczeństwa energetycznego
- Nowy sposób na reakcje na coraz bardziej aktywną i agresywną politykę zagraniczną Rosji
- W odróżnieniu od sankcji, negatywne konsekwencje ekonomiczne, które poniesie Rosja nie będą niosły kosztów dla ekonomii Europejskiej

center for
ENERGY
STUDIES

Rice University's Baker Institute